

IX Latvijas izglītības iestāžu pūtēju orķestru video salidojums

2022.gada jūnijs

Ir noslēdzies IX Latvijas izglītības iestāžu pūtēju orķestru video salidojums. Pūtēju orķestru salidojums ir daļa no dziesmu svētku procesa, kurš notiek Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku starpposmā. Tā mērķis ir jauna repertuāra apgūšana un skaņdarbu izvērtēšana iekļaušanai Dziesmu svētku pūtēju orķestru koncerta repertuārā. Šī salidojuma repertuārā tika iekļauti latviešu un lietuviešu komponistu skaņdarbi un aranžējumi, četri no tiem bija jaundarbi – A.Krūmiņa “Seši mazi bundzinieki”, A.Kloppes “Pumpiņpolka”, R.Paula aranžijā R.Rēriha “Mazs cinītis”, kā arī V.Pūces “Laimes lācis” no izrādes “Sūnu ciema zēni”, kurš ir aranžēts, lai to varētu izpildīt nepilna sastāva pūtēju orķestri. Sadarbībā ar izdevniecību *Musica Baltica* ir izdoti visi iepriekš minētie skaņdarbi un vēl virkne jaunu skaņdarbu.

Iepriekšējos salidojumos tika izmēģināti režisoriski, organizatoriski un tehniski novatoriski risinājumi, kurus varētu izmantot Dziesmu svētku koncerta īstenošanā, diemžēl šogad to nebija iespēja realizēt. Ņemot vērā divu gadu pandēmijas ietekmi un nespēju prognozēt salidojuma norisi klātienē, tika pieņemts lēmums to organizēt video formātā.

Video salidojumā piedalījās 19 kolektīvi. Kolektīvu iesūtītos ierakstus noklausījās Valsts izglītības satura centra uzaicinātie eksperti – Rīgas 6.vidusskolas pūtēju orķestra diriģents, ilggadējs Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku pūtēju orķestru virsdiriģents Haralds Bārzdiņš, Ogres Mūzikas skolas direktors un pūtēju orķestra diriģents Atvars Lakstīgala un Valsts izglītības satura centra Pūtēju orķestru ekspertu komisijas pārstāvis Pēteris Rudzītis. Paralēli notika kolektīvu vadītāju un dalībnieku aptauja par viņuprāt labākajiem priekšnesumiem.

Haralds Bārzdiņš uzteica kolektīvu profesionālo varēšanu, neskatoties uz pandēmijas atstāto iespaidu. Eksperts atzīmēja, ka orķestru dalībnieku skaits ir sarucis, bet tie iztieks ar saviem spēkiem un tas ir pamats turpmākai katra kolektīva izaugsmei. Raksturojot kopīgas iezīmes orķestru skanējumā, Bārzdiņš norādīja uz nepieciešamību muzicēt niansētāk, tas attiecināms gan uz skaņdarba atklāsmi, gan dinamiku, būtu jāpievērš uzmanība frāžu un takšu noslēgumiem, lai izskan muzikālais materiāls un tad tikai sākt jaunu takti vai frāzi. Par augstu profesionālo sniegumu Bārzdiņš izceļ Balvu Mūzikas skolas, Rūjienas vidusskolas un Rēzeknes novada un Jāņa Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskolas pūtēju orķestrus.

Atvars Lakstīgala, komentējot dzirdēto un redzēto, uzteica kolektīvu dalībnieku azartisko un ieinteresēto muzicēšanu. Izprotot sarežģīto situāciju pēc pandēmijas, norādīja uz labu orķestru skanējumu. A. Lakstīgala vērsa uzmanību uz atsevišķām problēmām orķestru priekšnesumos – neprecīzu skaņdarbu tempu izvēli, štrihu, artikulācijas un intonācijas problēmas, kā arī skatuves kultūru.

Pēteris Rudzītis uzslavēja kolektīvus un diriģentus, kuri šajā nevieglajā laikā atrada iespēju un drosmi gatavoties neierastā vidē un neierastā formātā, kā arī atzīmēja nianšes, kuras dažiem kolektīviem traucēja veidot veiksmīgu priekšnesumu. Skaņdarbu interpretācija, kas sevī ietver tempu, raksturu un arī autora ietvertās domas atklāsmi, ir pamats veiksmīgam priekšnesumam. Skatuves kultūrā pastāv nerakstīti kanoni, kā orķestrim jāizvietojas uz skatuves, sēdēšana, tērpi un arī apavu izvēle. Orķestru izvietošana pa grupām - var jau to izvietot dažādi, bet ir viens priekšnoteikums, ka kolektīvam jāskan monolīti un neļaujot dažām grupām nevajadzīgi dominēt, tāpēc, izvietojot mūziķus, jādomā par to, ka skaņai jāplūst uz centru diriģenta virzienā, kas veidos viendabīgu skanējumu. Ir jāpievērš uzmanība

skaņdarbu izvēlei, lai priekšnesums izskanētu pārliecinoši un veiksmīgi, jo diriģents ir ideju ģenerētājs-kolektīvs tās atklāj un nodod klausītājiem.

Dalībnieku un diriģentu aptaujā visvairāk balsu ieguva Balvu Mūzikas skolas pūtēju orķestris, Madonas Mūzikas skolas pūtēju orķestris “Vivo”, Rūjienas vidusskolas pūtēju orķestris un Preļu novada Jauniešu pūtēju orķestris. Sveicam ar panākumu iepriecināt klausītājus ar mākslinieciski pārliecinošu sniegumu!

Noslēdzot video salidojumu, vēlos pateikties visiem kolektīviem par uzņēmību un radošu garu, iestudējot un demonstrējot savu priekšnesumu video versijā. Cerams, ka nākamajā mācību gadā mūsu kopējais darbs turpināsies jau klātienē un turpināsim ceļu uz 2025.gada XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem. Uz tikšanos!

Egils Šķetris

Interesu izglītības un audzināšanas darba nodaļas
vecākais referents